

Medlem af borgerrepræsentationen

Landehjælpvej 17, 4. sal
2300 København S

- 8 MRS. 1996

2. kommunekontor
1994/1130/101-6
MV

2-3) Se bagest

De har ved brev af 29. september 1994 rettet henvendelse til Indenrigsministeriet vedrørende lovligheden af et tilskud på 300.000 kr., som Københavns Kommune har ydet til Foreningen Montmartre til etablering af Den selvejende institution Montmartre.

Sagens baggrund:

I begyndelsen af 1994 ønskede det anpartsselskab, som på daværende tidspunkt ejede spillestedet Montmartre, at afhænde stedet. En kreds af personer med tilknytning til det københavnske musikliv ansøgte ved brev af 11. marts 1994 Københavns Kommune om økonomisk støtte til at overtage Montmartre.

Den 3. maj 1994 stiftede personkredsen Foreningen Montmartre. Foreningens vedtægter indeholdt bl.a. følgende bestemmelse om foreningens formål:

"§ 3

Foreningens formål er at udøve erhvervsmæssig virksomhed ved drift af "Montmartre" som spillested, fortrinsvis for nutidig, rytmisk musik.

Det er endvidere foreningens formål, at der, hurtigst muligt efter foreningens stiftelse, skal stiftes en erhvervsdrivende fond, som, efter registrering i Fondsregisteret, skal overtage foreningens driftsrettigheder til "Montmartre", hvorefter foreningen ophører sit virke."

Københavns Magistrat, 1. afdeling, meddelte ved brev af 4. maj 1994 Foreningen Montmartre, at magistraten havde bevilget foreningen et tilskud på 300.000 kr. til afholdelse af etableringsudgifter i forbindelse med stiftelsen af Den selvejende institution Montmartre. Magistraten stillede følgende betingelser for ydelse af tilskuddet:

"Det er forudsat, at foreningen overtager driften af musikstedet "Montmartre", Nørregade 41, 1265 København K og driver det videre som alsidigt musiksted med vægten lagt på nutidig levende musik, og at den selvejende institution indtræder i foreningens rettigheder og forpligtelser, så snart den er registreret. Foreningen skal straks tage initiativ til at få stiftet den selvejende institution og indgive anmeldelse hurtigst muligt.

Tilskuddet vil blive udbetalt, når der er indgået aftale om overtagelsen med selskabet EJA 1990 ApS, der ejer musikstedet.

Det er en forudsætning for udbetalingen, at der finder tilbagebetaling sted i det omfang, det endelige årsregnskab for 1994 viser et mindre tilskudsbehov."

De anførte i brev af 29. september 1994 til Indenrigsministeriet, at tilskuddet efter Deres opfattelse var i strid med kommunalfuldmagten, da kommunen herved blandede sig i erhvervsvirksomhed. De anførte endvidere, at Montmartre naturligvis til en vis grad var en kulturel institution, men at der samtidig var tale om en betydelig grad af værtshuselement, hvilket medførte konkurrenceforvridning dels i forhold til de øvrige steder med musik og spiritusservering og dels i forhold til de øvrige værtshuse i byen.

Ved brev af 6. oktober 1994 anmodede Indenrigsministeriet Københavns Borgerrepræsentation om en udtalelse i sagen. Indenrigsministeriet bemærkede i den forbindelse, at en kommune ifølge almindelige kommunalretlige grundsætninger om kommuners opgavevaretagelse normalt alene kan medvirke ved dannelsen af en fond ved at indskyde fondskapital, såfremt fonden udelukkende varetager opgaver, som kommunen selv kunne varetage, og ministeriet anmodede derfor særligt om at få oplyst, hvorvidt Københavns Kommunes tilskud til den selvejende institution var et driftstilskud eller et indskud af fondskapital. Ministeriet anmodede

endvidere om at få nærmere oplysninger om den selvejende institutions aktiviteter.

Borgerrepræsentationen afgav ved brev af 5. maj 1995 en udtalelse, hvori borgerrepræsentationen først redegjorde for sagens baggrund og herefter bl.a. anførte følgende:

"Magistratens 1. afdeling afgav på den baggrund den 4. maj 1994 tilsagn om et tilskud til etablering på 300.000 kr. Beløbet blev stillet til rådighed for foreningen til afholdelse af etableringsudgifter i forbindelse med stiftelse af "Den Selvejende Institution Montmartre". Magistraten forbeholdt sig ret til at kræve beløbet helt eller delvis tilbagebetalt, såfremt det endelige årsregnskab for 1994 viste et mindre tilskudsbehov. ...

Det fremgår således, at Københavns Kommune ikke har ydet tilskuddet med det formål at indskyde fondskapital, men alene har ydet tilskuddet for at sikre den selvejende institutions oprettelse og dermed den fortsatte drift af Montmartre.

Baggrunden for beslutningen om at yde tilskuddet var en forventning om, at personkredsen i foreningen og den udpegede bestyrelse, som tæller personer med stor indsigt i og erfaring fra både musiklivet og erhvervslivet, ville sikre driften af Montmartre på en såvel økonomisk som kunstnerisk forsvarlig måde og dermed bevare denne vigtige kulturinstitution i København.

...

Det har beklageligvis efterfølgende vist sig, at det ikke lykkedes for foreningen at stabilisere driften af Montmartre økonomisk. Driftsresultatet for 1994 viser et betydeligt underskud, og foreningen må erkende, at et spillested af Montmartres karat ikke kan drives uden betydelige faste offentlige tilskud. Magistraten er imidlertid ikke indstillet på på den nuværende baggrund at yde tilskud til Montmartre ud over den honorarstøtte, som Montmartre i lighed med andre spillesteder modtager fra Musikudvalget.

Københavns Kommune har med sit tilskud på 300.000 kr. i forbindelse med foreningens overtagelse af driften af Montmartre i maj 1994 alene varetaget sin opgave som formidler af økonomisk støtte til kulturelle formål. Tilskuddet er helt at ligestille med de tilskud, som kommunen i øvrigt yder for at sikre et højt og alsidigt kulturliv i København og kan i øvrigt heller ikke adskilles fra de tilskud som f.eks. Statens Musikråd eller andre offentlige tilskudsydere stiller til rådighed for landets kulturelle institutioner og som er en forudsætning for megen af den nuværende kulturelle aktivitet i Danmark. ..."

Den 12. januar 1996 har vicekontorchef Kø-
benhavns Kommune, telefonisk oplyst over for Indenrigsministe-

riet, at den selvejende institution aldrig nåede at blive etableret, idet Foreningen Montmartre gik konkurs i begyndelsen af 1995.

Indenrigsministeriets udtalelse:

Det tilsyn, som Indenrigsministeriet fører med Københavns Kommune, er et retligt tilsyn. Det betyder, at tilsynet kun omfatter spørgsmål om, hvorvidt der er sket en tilsidesættelse af lovgivningen, herunder offentligretlige retsgrundsætninger, jf. § 48 i lov om Københavns Kommunes styrelse (lovbekendtgørelse nr. 616 af 18. juli 1995). Indenrigsministeriet kan således ikke tage stilling til spørgsmål om hensigtsmæssigheden af Københavns Kommunes dispositioner, men alene til spørgsmål om dispositionernes lovlighed.

Det er ikke reguleret i lovgivningen, hvorvidt en kommune kan yde tilskud til en forening med henblik på etablering af en selvejende institution som den i sagen omhandlede. Spørgsmål om lovligheden af et sådant tilskud skal derfor afgøres efter almindelige kommunalretlige grundsætninger om kommuners opgavevaretagelse.

Det er fast antaget i de kommunale tilsynsmyndigheders praksis og i den juridiske litteratur, at en kommune - i den udstrækning det ikke er lovreguleret - kan varetage kulturelle aktiviteter, f.eks. inden for musikområdet.

Det er tillige fast antaget, at en kommune som udgangspunkt ikke uden lovhjemmel kan drive handel, håndværk, industri eller finansiel virksomhed.

Det er endvidere fast antaget, at en kommune uden lovhjemmel kan yde støtte til en fonds eller en forenings varetagelse af opgaver, som kommunen selv lovligt kunne varetage. Hvis fonden eller foreningen imidlertid også varetager ikke-kommunale opgaver, skal kommunen sikre sig, at den kommunale støtte kun anvendes til varetagelsen af kommunale opgaver.

En kommune kan endvidere yde støtte til dannelsen af en fond ved at yde tilskud til fondens grundkapital eller til andre etableringsudgifter. Det er dog normalt en betingelse, at fonden udelukkende kan varetage opgaver, som kommunen selv kunne varetage. Dette skyldes, at tilskud til en fonds grundkapital eller andre etableringsudgifter ikke som driftsstøtte kan forbeholdes udførelsen af en bestemt del af fondens virksomhed.

I den foreliggende sag må det antages, at formålet med det kommunale tilskud har været at varetage en kommunal interesse i at støtte den fortsatte drift af et alsidigt musiksted i København.

Dette formål er imidlertid søgt varetaget ved at yde en støtte til Foreningen Montmartre uden, at det er sikret, at støtten kun anvendes til det tilsigtede formål. Det er efter Indenrigsministeriets opfattelse uklart, om kommunen, da den ydede støtten, har tilsigtet, at foreningens muligheder for anvendelse af den kommunale støtte skulle være begrænset til formålet hermed. Det må formentlig kunne antages, at dette ikke har været tilfældet, jf. borgerrepræsentationens udtalelse om, at der ikke var tale om støtte til grundkapital. Der har således været tale om en generel driftsstøtte til foreningen.

Foreningens formål er efter vedtægterne at varetage en erhvervsmæssig drift af Montmartre. Med et sådant formål ville foreningen have mulighed for ikke kun at varetage kulturelle aktiviteter, men også erhvervsvirksomhed, som Københavns Kommune ikke lovligt kan yde støtte til. Kommunen har således ikke lovligt kunnet yde en generel støtte til foreningen.

Kommunen har derimod lovligt kunnet yde en øremærket støtte til etableringen af den påtænkte fond, hvis fonden udelukkende skulle kunne varetage opgaver, som kommunen selv lovligt kunne varetage. Den ydede støtte må imidlertid ikke antages at have været øremærket.

Fonden skulle i øvrigt varetage de samme aktiviteter som foreningen, og fonden skulle være en erhvervsdrivende fond. Da

kommunen ikke lovligt kan yde generel støtte til en sådan fond, har kommunen ikke lovligt kunnet yde støtte til etablering af en sådan fond.

Københavns Kommune har på den baggrund efter Indenrigsministeriets opfattelse ikke lovligt kunnet yde det pågældende tilskud, hvilket ministeriet samtidig hermed har meddelt Københavns Borgerrepræsentation.

Da tilskuddet imidlertid er ydet, finder Indenrigsministeriet ikke grundlag for at foretage sig videre i sagen.

Kopi af dette brev er sendt til Københavns Borgerrepræsentation.

Med venlig hilsen

Per Hansen

2) Københavns Borgerrepræsentation, Rådhuset, 1599 København V:

Indenrigsministeriet har i dag skrevet følgende til medlem af
borgerrepræsentationen Landehjælpvej 17, 4. sal.,
2300 København S:

"..."

Hvilket herved meddeles, idet Indenrigsministeriet skal udtale, at Københavns Kommune ikke lovligt har kunnet yde det omhandlede tilskud på 300.000 kr. til etablering af Den selvejende institution Montmartre.

Der henvises til j.nr. 0.012-7/94.

3) HUSK